

Dosarul nr. 2ra-946/23
2-19118072-01-2ra-06072023

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: I. Țonov)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursurile declarate de Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, Curea Ștefan și Curea Florica,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru și Casa Națională de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu administratorul insolvenței/lichidatorul "NCCM GRUP" S.R.L., Fanari Svetlana, cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023,

c o n s t a t ă :

La 11 iulie 2019, Curea Ștefan și Curea Florica au depus cerere de chemare în judecată împotriva "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă.

În motivarea a susținut că, prin ordinul nr.22 din 01 aprilie 2016 Curea Sergiu a fost angajat în calitate de muncitor auxiliar la "NCCM GRUP" S.R.L.

În momentul îndeplinirii obligațiilor de muncă s-a produs accidentul de muncă, în urma căruia Curea Sergiu a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces din 25.05.2016, inclusiv prin certificatul medical constatator al decesului nr.155 eliberat de SMLR Cahul, seria A 0525469.

Reclamantii au invocat că, Curea Sergiu era unicul sprijin și întreținător al familiei, mama acestuia, Curea Florica, neavând un alt sprijin, iar faptul că dânsa este pensionară de vârstă înaintată, văduvă, bolnavă, la evidența dispanserică cu DZ, HTA esențială gr. III, RA înalt, Encefalopatie discirculatorie mixtă cu sindrom vascular, implică cheltuirea unor sume enorme de bani pentru procurarea medicamentelor și efectuarea tratamentelor lunare.

Pierderea fiului Curea Sergiu, precum și că aceasta a survenit după decesul soțului și al altui fiu, Curea Nicolae, au dus la înrăutățirea stării de sănătate a reclamantei Curea Florica.

Înmormântarea celui de al doilea fiu pentru mamă, și pentru fratele Curea Ștefan, a fost una de neconceput.

După decesul la locul de muncă a lui Curea Sergiu a fost pornită o cauză penală și prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 29 iunie 2017, Ursu Dumitru, dirigintele de șantier al "NCCM GRUP" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.183 alin. (2) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu suspendarea executării sancțiunii pe perioada de probațiune de 1 an.

Acțiunea civilă formulată în procesul penal privitor la repararea prejudiciului material și moral s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Reclamanții au menționat că, decesul lui Curea Sergiu a survenit în rezultatul accidentului de muncă mortal, pârâții purtând vina în cauzarea decesului angajatului său, or, din actele cauzei rezultă cu certitudine că accidentul a avut loc în timpul și în legătură cu îndeplinirea de către Curea Sergiu a obligațiilor de serviciu.

"NCCM GRUP" S.R.L., prin intermediul dirigintelui de șantier Ursu Dumitru, nu a luat toate măsurile necesare de a asigura securitatea și protecția lucrătorului în timpul serviciului, nu a luat în considerație că tranșeea săpată are solul nisipos, nu au fost instalate planșete de protecție și astfel nu a fost evitată surparea malurilor, în urma cărui fapt malurile tranșeei s-au surpat asupra lui Sergiu Curea, cauzându-i asfixia mecanică prin comprimarea toracelui și abdomenului cu greutate și alte numeroase leziuni, care se califică ca vătămare gravă periculoasă pentru viață, de la care Curea Sergiu a decedat.

Decesul a survenit în urma neluării măsurilor de asigurare a securității muncii din partea angajatorului, prin factorii săi de decizie.

Reclamanții au indicat că, instanța penală a admis în principiu acțiunea civilă, instanța civilă urmează să încaseze din contul "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru, în mod solidar, în beneficiul solidar a Curea Floricăi și lui Curea Ștefan, în conformitate cu art. 18 alin. (2), (3) și (5) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008.

Potrivit formulei de calcul prevăzută de Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege și, în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit pînă la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale, indemnizația unică pentru deces în sumă de 1 091 181(un milion nouăzeci și unu mii o sută optzeci și unu), 78 lei,

Conform calculului 29 ani și 3 luni, adică 351 luni, rămase lui Curea Sergiu pînă la împlinirea vârstei de 62 ani, înmulțit la salariul din bonul de salarizare pentru luna iunie 2016, și anume 3108,78 lei.

Totodată, suferințele psihice suportate de membrii familiei Curea, urmează a fi compensate prin încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă a câte 1 000 000 lei pentru fiecare reclamant, sumă echitabilă și care constituie o satisfacere comensurabilă.

Curea Ștefan și Curea Florica au solicitat încasarea din contul "NCCM GRUP" S.R.L. și a lui Ursu Dumitru, în mod solidar, în beneficiul lui Curea Ștefan și Curea Florica a indemnizației unice pentru decesul lui Curea Sergiu în urma accidentului de muncă în sumă de 1 091 181(un milion nouăzeci și unu mii una sută optzeci și unu),78 lei; încasarea din contul "NCCM GRUP" S.R.L. și a lui Ursu Dumitru, în mod solidar, în beneficiul lui Curea Ștefan a prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 (un milion) lei; încasarea din contul "NCCM GRUP" S.R.L. și a lui Ursu Dumitru, în mod solidar, în beneficiul Curea Floricăi a prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 (un milion) lei.

Ulterior, avocatul Sorochin Iurie, acționând în interesele lui Curea Ștefan și Curea Floricăi, invocând că, "NCCM GRUP" S.R.L. nu există, la 19 februarie 2019 fiind radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice, a solicitat introducerea în proces în calitate de copârât a Casei Națională de Asigurări Sociale.

Reclamantii au solicitat încasarea în mod solidar, de la Casa Națională de Asigurări Sociale, "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru, în beneficiul lui Curea Ștefan și Curea Floricăi a indemnizației unice pentru decesul lui Curea Sergiu în urma accidentului de muncă în sumă de 1 091 181 (un milion nouăzeci și unu mii una sută optzeci și unu),78 lei; încasarea în mod solidar, de la Casa Națională de Asigurări Sociale, "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru, în beneficiul lui Curea Ștefan a prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 (un milion) lei; încasarea în mod solidar, de la Casa Națională de Asigurări Sociale, "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru, în beneficiul Curea Floricăi a prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 (un milion) lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 14 decembrie 2020 s-a dispus înlocuirea pârâtului "NCCM GRUP" S.R.L. cu succesorul său în drepturi Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 martie 2021 s-a dispus atragerea în proces a administratorului insolvenței "NCCM GRUP" S.R.L., Fanari Svetlana, în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 septembrie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru și Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu administratorul insolvenței/lichidatorul "NCCM GRUP" S.R.L., Fanari Svetlana, cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, avocatul Sorochin Iuri, acționând în interesele lui Curea Ștefan și Curea Floricăi a declarat apel asupra hotărârii judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 septembrie 2021, solicitând

admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de către Curea Ștefan și Curea Florica.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023, s-a admis cererea de apel declarată de către avocatul Sorochin Iuri, acționând în interesele lui Curea Ștefan și Curea Floricăi.

S-a casat încheierea judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2020 privind succesiunea în drepturi.

S-a casat integral hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, din 28 septembrie 2021 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru și Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu administratorul insolvenței/lichidatorul "NCCM GRUP" S.R.L., Fanari Svetlana, cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă.

S-a emis în partea pretențiilor înaintate împotriva "NCCM GRUP" S.R.L. o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Curea Ștefan și Curea Florica împotriva "NCCM GRUP" S.R.L. cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă, din motiv că pârâtului îi lipsește capacitatea de folosință.

S-a menționat, că nu se admite o nouă adresare în judecată a acelorași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

S-a emis în partea pretențiilor înaintate împotriva lui Ursu Dumitru o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă.

S-a încasat de la Ursu Dumitru în beneficiul lui Curea Ștefan suma de 100000 (una sută mii lei) lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

La 19 iunie 2023, Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivare a invocat că, decizia instanței de apel este contrară Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008.

Recurentul a invocat că, similar cu Curea Sergiu deținea și el calitatea de angajat și nu angajator, deținând funcția de diriginte de șantier, fiecare din ei având propriile atribuții conform contractului individual de muncă și fișei postului.

Din perspectiva Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008 și a Codului muncii, responsabilitatea materială față de angajați o poartă angajatorul și nicidecum alți angajați.

La caz, nu există o răspundere delictuală, Ursu Dumitru nu a acționat ilicit și cu vinovăție față de defunctul Curea Sergiu, și astfel, nu este responsabil de cauzarea prejudiciilor patrimoniale sau nepatrimoniale.

Decizia instanței de apel este neîntemeiată și a pledat pentru casarea acesteia.

La 27 iunie 2023, Curea Ștefan și Curea Florica au depus recursuri împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii și emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursurilor au susținut că, decizia instanței de apel în partea respingerii acțiunii, este una eronată, neîntemeiată și ilegală.

În partea respingerii, instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, prin interpretarea eronată a legii și circumstanțelor de fapt și neaplicarea legii care trebuia aplicată.

Recurenții consideră că, instanța de apel corect a încetat procesul în partea încasării indemnizației unice pentru deces, însă totodată avea obligația de a se expune în privința temeiniciei cerinței și a cuantumului indemnizației.

Astfel, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 265 lit. g) din Codul de procedură civilă, nefiind posibilă încetarea, fără constatarea creanței.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel eronat a aplicat prevederile legale, încasând prejudiciu moral doar în contul Curea Ștefan, în calitate de succesor în drepturi a victimei Curea Sergiu.

Prejudiciu moral urma a fi încasat atât în beneficiu lui Curea Ștefan, care a fost recunoscut în calitate de succesor în drepturi a victimei Curea Sergiu în cadrul cauzei penale, fiind fratele defunctului, cât și a Floricăi Curea, care este mama lui Curea Ștefan.

Recurenții au invocat că, respingerea acțiunii, în partea încasării prejudiciului moral în beneficiu Floricăi Curea, contravine prevederilor art. 2036, 2037 din Codul civil.

Ca temei de drept a recursului, recurenții au invocat prevederile art.432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

La 06 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursurilor, explicându-le dreptul de a depune referință.

Prin referința depusă la 07 august 2023, Curea Ștefan și Curea Florica, reprezentați de avocatul Sorochin Iuri a susținut că, temeiurile recursului depus de Ursu Dumitru sunt neîntemeiate și nemotivate. Toate obiecțiile formulate în recurs au fost supuse examinării de către instanța de apel și nu reflectă încălcarea normelor de drept material sau procedural. Respectiv, a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor:

Potrivit art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În speță, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 februarie 2023.

Conform informației de la fila dosarului 117, Vol. II instanța de apel a expediat părților decizia motivată la 21 aprilie 2023.

Recurenții Curea Ștefan și Curea Florica au invocat că decizia motivată a instanței de apel a fost recepționată, prin intermediul oficiului poștal, la data de 02 mai 2023.

Respectiv, cererile de recurs, sunt depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursurilor depuse de către Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, Curea Ștefan și Curea Florica împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023 va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, Curea Ștefan și Curea Florica, sunt admisibile.

În conformitate cu art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare de la 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, Completul examinează recursul în fond.

În acord cu art. 444 Cod de procedură civilă, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare de la 01 septembrie 2023), instanța, după de judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în

instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând materialele dosarului, instanța de recurs retine următoarele:

Prin acțiunea dedusă judecății, reclamanții Curea Ștefan și Curea Florica au solicitat încasarea în mod solidar, de la Casa Națională de Asigurări Sociale, "NCCM GRUP" S.R.L. și Ursu Dumitru, în beneficiul lui Curea Ștefan și Curea Florică a indemnizației unice pentru decesul și a prejudiciului moral.

Examinând acțiunea prima instanță a constatat netemeinicia acțiunii și ca urmare, a respins-o ca neîntemeiată.

Instanța de apel examinând apelurile declarate de Curea Ștefan și Curea Florica, a dispus admiterea acestora și a admis în parte acțiunea reclamanților.

Potrivit dispozitivului deciziei din 07 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău, a emis în partea pretențiilor înaintate împotriva lui Ursu Dumitru o hotărâre nouă, prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă și a încasat de la Ursu Dumitru în beneficiul lui Curea Ștefan suma de 100000 (una sută mii lei) lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

Completul de judecată consideră soluția instanței de apel dată în prezentul litigiu, drept una nemotivată și neanalizată în ansamblu.

Urmare a evenimentelor întâmplate la 16 mai 2016, în urma căruia a survenit decesul lui Curea Sergiu, în privința dirigintelui de șantier al "NCCM GRUP" S.R.L., Ursu Dumitru a fost intentată o cauză penală, în baza art. 183 alin.(2) Cod penal.

În cadrul cauzei penale, în calitate de succesori al părții vătămate a fost recunoscut, fratele lui Curea Sergiu, Curea Ștefan.

Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 29 iunie 2017, menținută prin Decizia Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, Ursu Dumitru, dirigintele de șantier al "NCCM GRUP" S.R.L., a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.183 alin. (2) Cod penal.

Totodată, acțiunea civilă înaintată de Curea Ștefan și Curea Florica împotriva "NCCM GRUP" S.R.L. și lui Ursu Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material și moral, s-a admis în principiu.

În virtutea art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Astfel, Curea Ștefan și Curea Florica și-au revendicat drepturile nepatrimoniale, prin înaintarea prezentei acțiunii în instanța civilă.

Potrivit art. 58 alin. (1) din Codul de procedură penală, se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracțiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal și este interesată în rezultatele acestuia.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură penală, parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.

În condițiile art. 75 alin.(1) și (4) din Codul de procedură penală reprezentanți ai victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și ai succesorului sunt persoanele împuternicite de către acestea să le reprezinte interesele în cursul desfășurării procesului în cauza penală.

(4) Partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și succesorul poate avea câțiva reprezentanți, însă organul de urmărire penală sau instanța este în drept să limiteze numărul reprezentanților care participă la acțiuni procesuale sau în ședința de judecată pînă la un reprezentant.

În conformitate cu art.81 alin.(1) din Codul de procedură penală, în procesul penal, succesor al victimei, al părții vătămate sau al părții civile este recunoscută una dintre rudele ei apropiate care a manifestat dorința să exercite drepturile și obligațiile victimei sau părții vătămate decedate sau care, în urma infracțiunii, a pierdut capacitatea de a-și exprima conștient voința. Succesor al victimei, al părții vătămate sau al părții civile nu poate fi recunoscută ruda ei apropiată căreia i se incumbă cauzarea de prejudiciu material, fizic sau moral victimei sau părții vătămate.

Deci, concluzia instanței de apel, precum că doar Curea Ștefan are dreptul de a pretinde repararea prejudiciului moral în calitate de succesor al victimei, este eronată. Or, faptul recunoașterii în cadrul cauzei penale doar a lui Curea Ștefan, în calitate succesor al victimei Curea Sergiu, nu denotă că Curea Florica nu poate pretinde calitatea de victimă prin faptul că a suferit un prejudiciu moral ca efect al decesului fiului, cauzat de o faptă calificată ca fiind o infracțiune.

Curea Florica fiind mama lui Curea Sergiu, este în drept de a pretinde repararea prejudiciului moral, în cadrul unei acțiuni civile, fapt pe care și l-a făcut, iar instanța care a examinat cauza penală în privința lui Ursu Dumitru i-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată.

În aceste condiții, instanța de apel pronunțând o soluție, doar în raport cu Curea Ștefan, a dat o soluție fără a face o cercetare temeinică a fondului cauzei.

Completul de judecată, reține că subiecți ai raportului juridic apărut sunt ambele rude ale defunctului, atât mama cât și fratele victimei, iar constatarea instanței de apel precum că, doar un membru al familiei poate avea calitatea de succesor al victimei și de a pretinde repararea prejudiciului moral cauzat, este eronată.

Or, instanța civilă, nu este legată de acțiunile întreprinse în cadrul cauzei penale pornite în privința lui Ursu Dumitru cu privire la recunoașterea succesorilor, în ceea ce privește repararea prejudiciului cauzat prin fapta ilicită.

Completul de judecată apreciază concluziile instanței de apel ca fiind rezultate din neexaminarea mult aspectuală a cauzei, precum și faptul că a interpretat în mod eronat legea.

În speță, Completul de judecată consideră că soluția dată în prezentul litigiu drept una superficială, fără nicio motivare instanța de apel respinge acțiunea în partea apelantei Curea Florica, ceea ce echivalează cu necercetarea fondului.

În circumstanțele date, pornind de la premisa că instanța de apel s-a expus asupra acțiunii doar în partea lui Curea Ștefan, fără o analiză și a pretențiilor intimitei Curea Floria, instanța de recurs nu poate exercita controlul judiciar asupra hotărârii pronunțate, deoarece Curtea de Apel Chișinău nu a judecat fondul litigiului.

Instanța de recurs reține că, în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți. Se accentuează că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei diferite spre soluționare.

Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, Curea Ștefan și Curea Florica, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În consecință, pentru motivele expuse, reținând nelegalitatea deciziei instanței de apel, în temeiul dispozițiilor art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admit recursurile declarate de către Ursu Dumitru, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, Curea Ștefan și Curea Florica.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curea Ștefan și Curea Florica împotriva lui Ursu Dumitru și Casa Națională de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu administratorul insolvenței/lichidatorul "NCCM GRUP"

S.R.L., Fanari Svetlana, cu privire la încasarea indemnizației unice și compensarea prejudiciului moral survenit în legătură cu decesul persoanei la locul de muncă, și se trimite cauza civilă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc